

Történelem diszciplináris MA záróvizsga

A záróvizsga külön időpontban megrendezendő írásos és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsga célja a hallgató kreativitásának, lényeglátásának, terminológiai tudásának és íráskészségének ellenőrzése a szakirány valamely nagyobb, átfogó témájához kapcsolódó esszékérdésre adandó válasz alapján. (Pl. Felbomlott vagy felbomlasztották? Az Osztrák-Magyar Monarchia megszűnésének interpretációs sémái. Vagy: A Rákosi- és a Kádár-rendszer azonosságai és különbségei.) Az írásbeli vizsga időtartama 1 óra, amelyhez semmiféle segédeszköz nem használható. Az esszéket egymástól függetlenül két oktató értékeli. Az érdemjegyet a szakirány-vezető jelenlétében közösen állapítják meg.

A szóbeli vizsga ugyancsak két részből áll. Az első rész hagyományos, és legalább 25-30 perces szóbeli felelet, pontosabban kiselőadás a kihúzott tétel alapján. Ez a hallgató szakspecifikus tudásának a megállapítására szolgál. A tételek tehát a szakirány minden nagyobb – esetenként egy féléves tantárgy keretében oktatott – témakörét felölelik.

A szóbeli vizsga tételei:

Habsburg Monarchia- Osztrák-Magyar Monarchia

1. A Habsburg Monarchia kialakulásának folyamata, a birodalom területi változásai (1526-1804)
2. A Habsburg Monarchia szerkezete, működése „birodalmi” és „tartományi” szinten
3. A Habsburg és az Oszmán Birodalmak konfliktusai, háborúi (16-18. század)
4. Gazdasági élet („elmaradottság”?) a Habsburgok országaiban
5. A „második jobbágyság” rendszere és reformjai (állami beavatkozás a nemes – jobbágy viszonyba)
6. Egy különleges tartomány, az Erdélyi Fejedelemség „önállósága” (1570-1867)
7. Reformáció – ellenreformáció a Habsburg Birodalom országaiban
8. Kultúra, művészetek a 17-18. századi Habsburg Birodalomban
9. Az Ausztriai Császárság helye, politikai súlya Európában (1804-1867)
10. Az 1848-as forradalmak a Habsburgok országaiban
11. A kiegyezés (1867) lényege és jelentősége
12. Az Osztrák-Magyar Monarchia gazdasági fellendülése
13. Az Osztrák-Magyar Monarchia társadalmának átrendeződése, átalakulása
14. Kormány- és ellenzéki pártok az osztrák és a magyar parlamentben
15. Az Osztrák-Magyar Monarchia külpolitikája
16. Nemzetiségi viszonyok, problémák az Osztrák-Magyar Monarchiában
17. Föderalizálási tervek a dualizmus átalakítására
18. Az Osztrák-Magyar Monarchia hétköznapijai, ünnepnapjai (Élet a városokban, a falvakban)
19. Művelődési viszonyok és kulturális élet az Osztrák-Magyar Monarchiában
20. Tudományos eredmények és hasznosulásuk az Osztrák-Magyar Monarchiában
21. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása („életképtelensége”) – az I. világháborút lezáró békerendszer

Magyarország története 1918-tól napjainkig

1. A versailles-i békerendszer és a trianoni békeszerződés
2. Az 1918-as forradalom és a népköztársaság politikája
3. A Tanácsköztársaság
4. A Horthy-rendszer kialakulása, politikai szerkezete és jellege
5. A gazdasági fejlődés nehézségei, szakaszai és szektorális jellemzői a Horthy-korszakban
6. A „neobarokk” társadalom
7. Szellemi irányzatok a Horthy-korszakban
8. Külpolitikai törekvések és revíziós eredmények, 1920-1941
9. Magyarország a II. világháborúban
10. A háború vége és az Ideiglenes Nemzeti Kormány politikája
11. A II. Magyar Köztársaság létrejötte, politikája és bukása
12. Az 1947-es párizsi békeszerződés
13. A Rákosi-korszak
14. Nagy Imre és az 1953-54-es „új szakasz” politikája
15. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
16. Megtorlás és konszolidáció, 1956-1962
17. Gazdasági reformok és társadalmi átalakulás a Kádár-korszakban
18. Művelődéspolitikai és kulturális élet a Kádár-korszakban
19. A Kádár-rendszer külpolitikája, szomszédságpolitikája és nemzetiségi politikája
20. A Kádár-rendszer válsága és a rendszerváltás folyamata
21. A III. Magyar Köztársaság kül- és belpolitikája
22. Gazdasági, társadalmi és kulturális átalakulás 1990 után

A vizsga második felében a hallgató szakdolgozatának eredményeiről ad számot ugyancsak kb. 20-25 perces power point prezentáció keretében. Prezentációját otthon és önállóan készítheti elő. A prezentáció során az áttekintett irodalomra, vagyis témájának a historiográfiájára éppúgy ki kell térnie, mint kutatási tapasztalataira, és természetesen szakdolgozatának főbb eredményeire. Magyar nyelvű előadása után témája lényegét az általa választott idegen nyelven is ismertetnie kell. Ennek időtartama 5 perc.

A vizsgabizottság elnöke a Történelem MA program szakfelelőse vagy a szakirány felelőse, és legalább 2 oktató. A 2 oktató egyike a program résztvevője, a másik olyan – legalább adjunktusi beosztásban lévő és PhD fokozattal rendelkező – oktató, aki a főiskolával nem áll munkaviszonyban. A vizsgáztató tanárok mindkét „felelet” után kérdéseket tehetnek fel. Az eredmény kihirdetésére a vizsga végén kerül sor.

A záróvizsga végső érdemjegyét a vizsgabizottság állapítja meg az írásbeli vizsga és a két szóbeli felelet összesített eredménye alapján.